

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2012

12.2.2013

Tapani Kiiski, toimitusjohtaja

Liiketoimintaympäristö:

- Epävarmuus maailmantalouden ja rahamarkkinoiden kehityksestä jatkui läpi vuoden.
- Puutuoteteollisuuden markkinanäkymät epävarmat useilla markkina-alueilla.
- Puutuoteteollisuuden käyttöasteet pysyneet hyvinä.
- Useita isoja hankkeita vireillä.
Toteutumisen edellytyksenä:
  - luottamuksen säilyminen ja vahvistuminen kysynnän kehityksestä
  - sekä rahoituksen järjestäytyminen.

Raute:

- Uudet tilaukset kasvoivat 51%
- Kaksi merkittävää uutta tilauskokonaisuutta
  - 50 Me kauppa vaneritehtaan koneista Chileen helmikuussa
  - 14 Me kauppa LVL-tehtaan koneista Saksaan heinäkuussa
- Teknologiapalvelut edellisen vuoden tasolla
  - modernisointien määrä laski, erityisesti Venäjällä
  - varaosat ja huoltopalvelut kasvoivat 10%.

1-12/2012 lyhyesti

Me	Q4 2012	Q4 2011
Liikevaihto	33,9	14,9
Liiketulos	3,1	-1,1
Uudet tilaukset:		
• projektitoimitukset	4	23
• teknologiapalvelut	8	8

Me	2012	2011
Liikevaihto	101,3	74,3
Liiketulos	5,0	-0,7
Uudet tilaukset:		
• projektitoimitukset	89	50
• teknologiapalvelut	27	27
Tilauuskanta	50	36

Q4

- Uusia projektitilauksia vähän.
- Liikevaihto kasvoi edelleen kolmannesta vuosineljänneksestä 13%.
- Liiketulos ennakoidun mukainen.
- Toimituskyky säilynyt hyvänä laman yli.

2012

- Liikevaihto kasvoi merkittävästi, 36%
- Liikevaihtoa kasvattivat merkittävät tilauskokonaisuudet.
- Liiketulos 5%. Kannattavuutta paransivat
  - liikevaihdon kasvu
  - keventynyt kustannusrakenne.
- Tilauuskanta hyvällä tasolla.

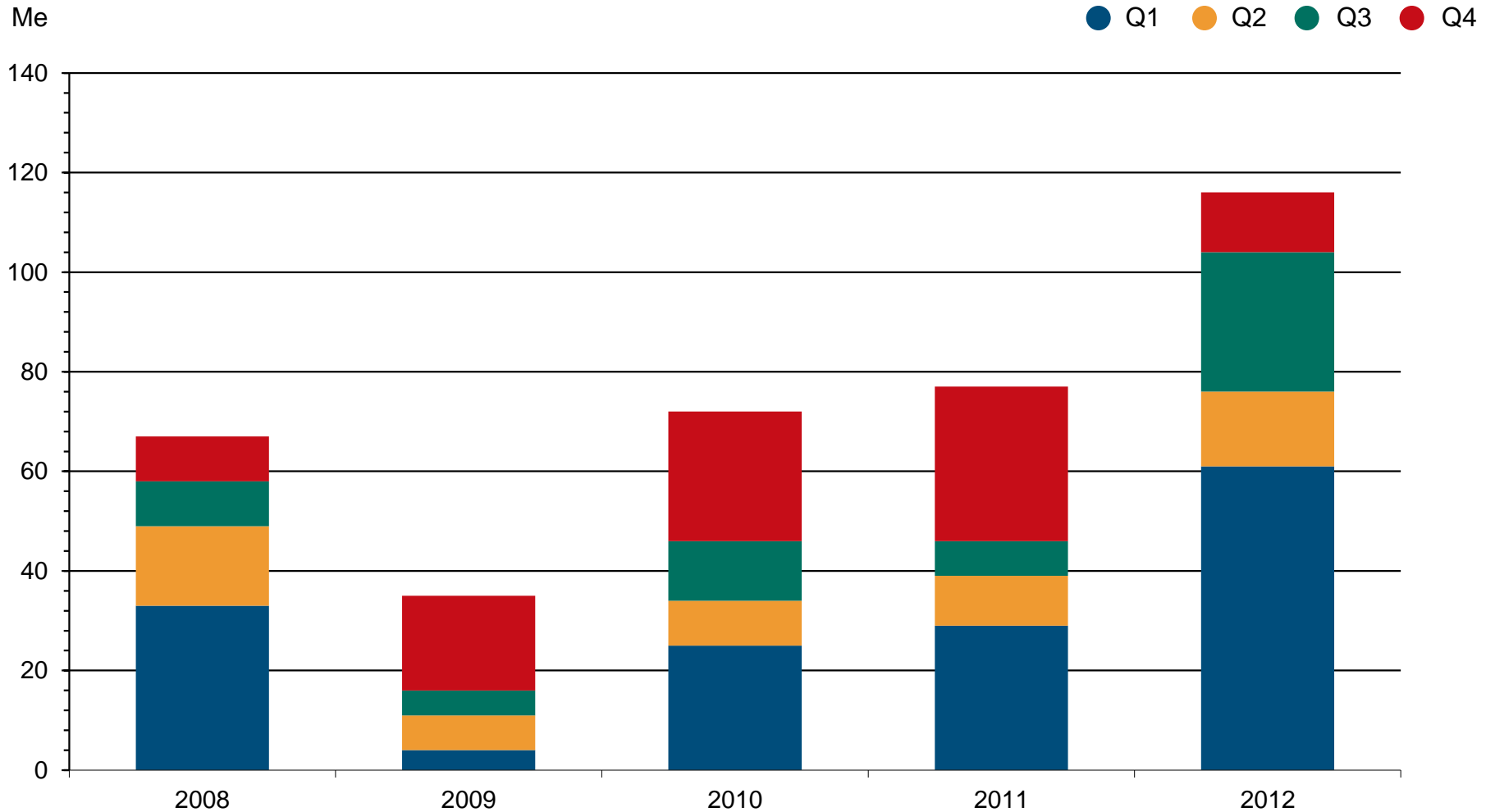
Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Me	2012	2011
Liikevaihto	101,3	74,3
Liiketulos	5,0	-0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	-0,4
Tulos ennen veroja	4,8	-1,1
Tuloverot	-1,8	0,0
Kauden tulos	3,0	-1,1
Osakekohtainen tulos, euroa	0,75	-0,27
Liiketoiminnan rahavirta	1,9	2,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	15,0	-0,1
Nettovelkaantumisaste, %	-33,5	-47,1
Omavaraisuusaste, %	48,0	46,9
Henkilöstö (kirjoilla)	503	464

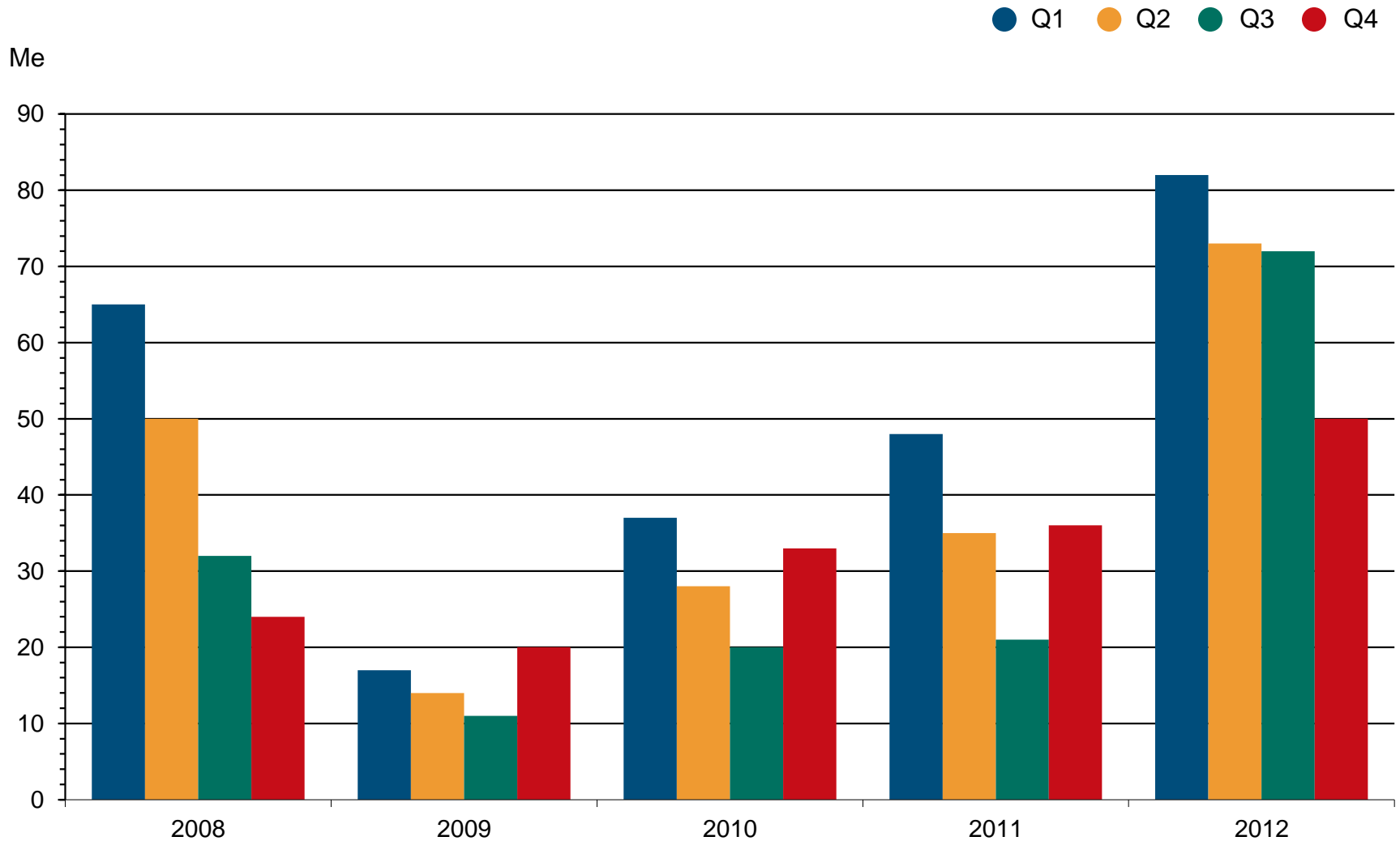
Tase

Me	31.12.2012	31.12.2011
Aineettomat hyödykkeet	3,2	1,4
Aineelliset hyödykkeet	7,9	8,2
Muut pitkäaikaiset varat	0,8	2,9
Vaihto-omaisuus	7,1	5,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24,5	9,3
Rahavarat	19,5	25,7
Varat yhteensä	63,1	52,7
Oma pääoma	24,1	22,1
Pitkäaikaiset velat	6,2	11,1
Saadut ennakkomaksut	12,8	5,6
Lyhytaikaiset velat	20,0	13,9
Oma pääoma ja velat yhteensä	63,1	52,7

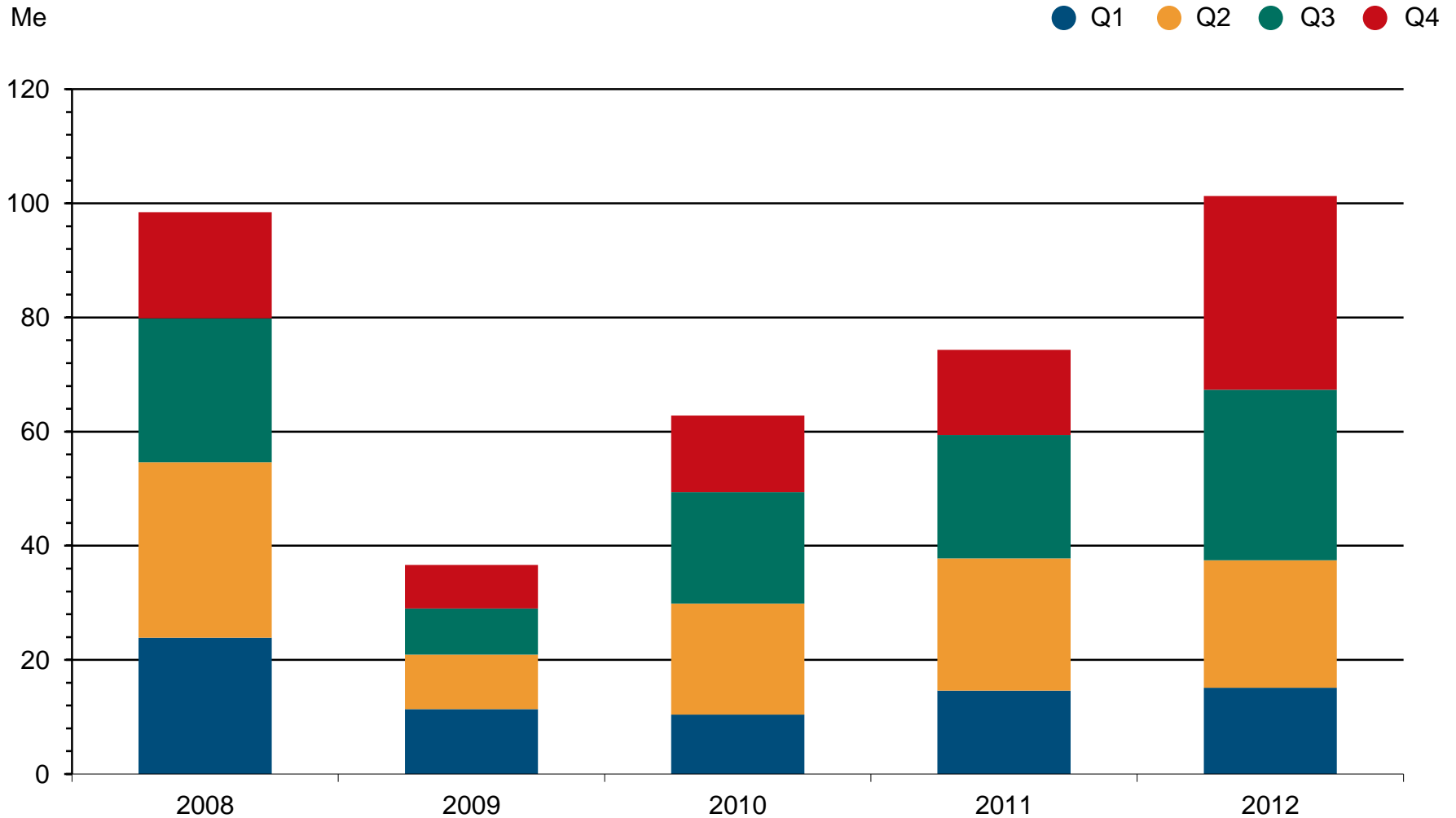
Uudet tilaukset

Tilaukanta

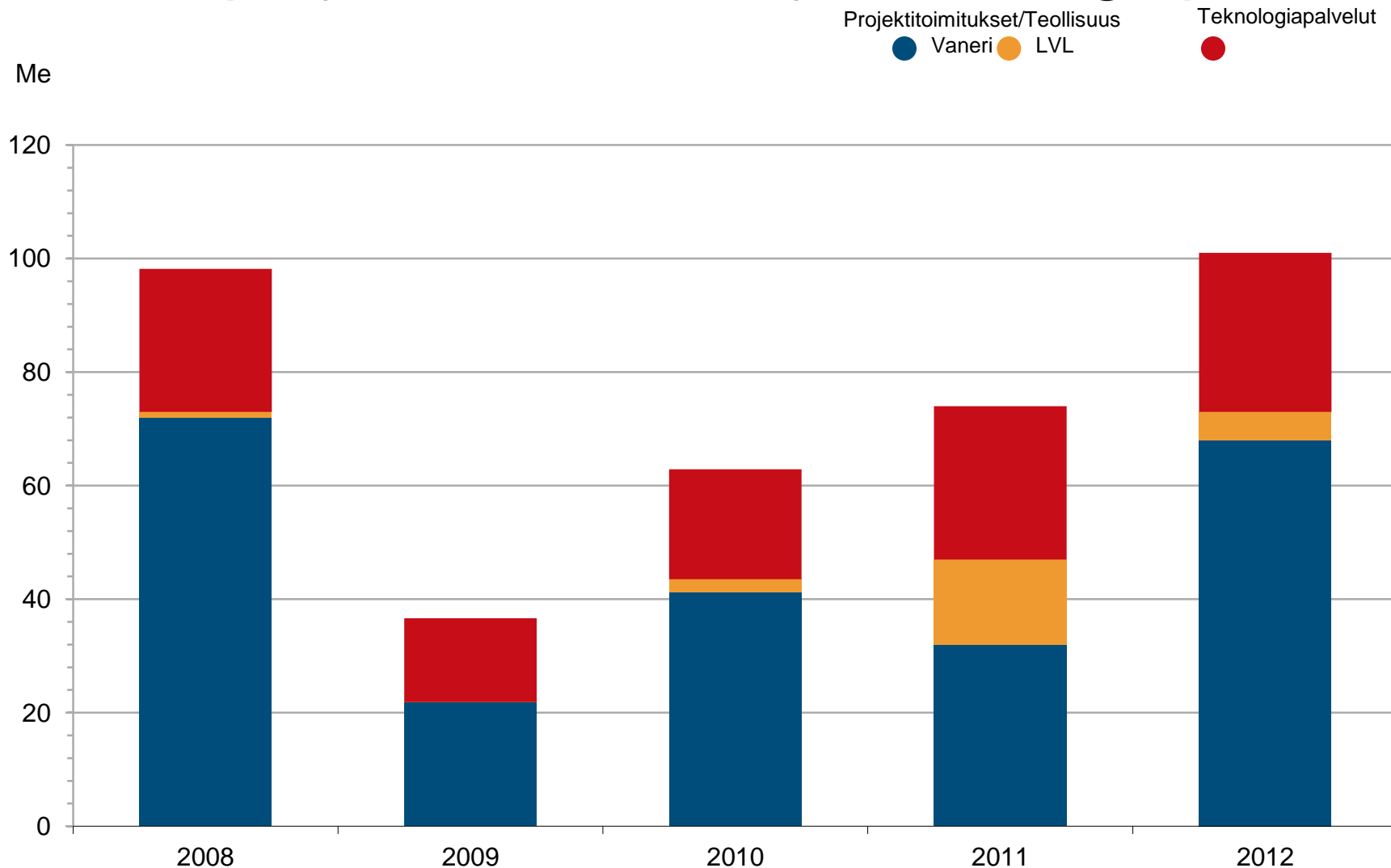

Liikevaihto

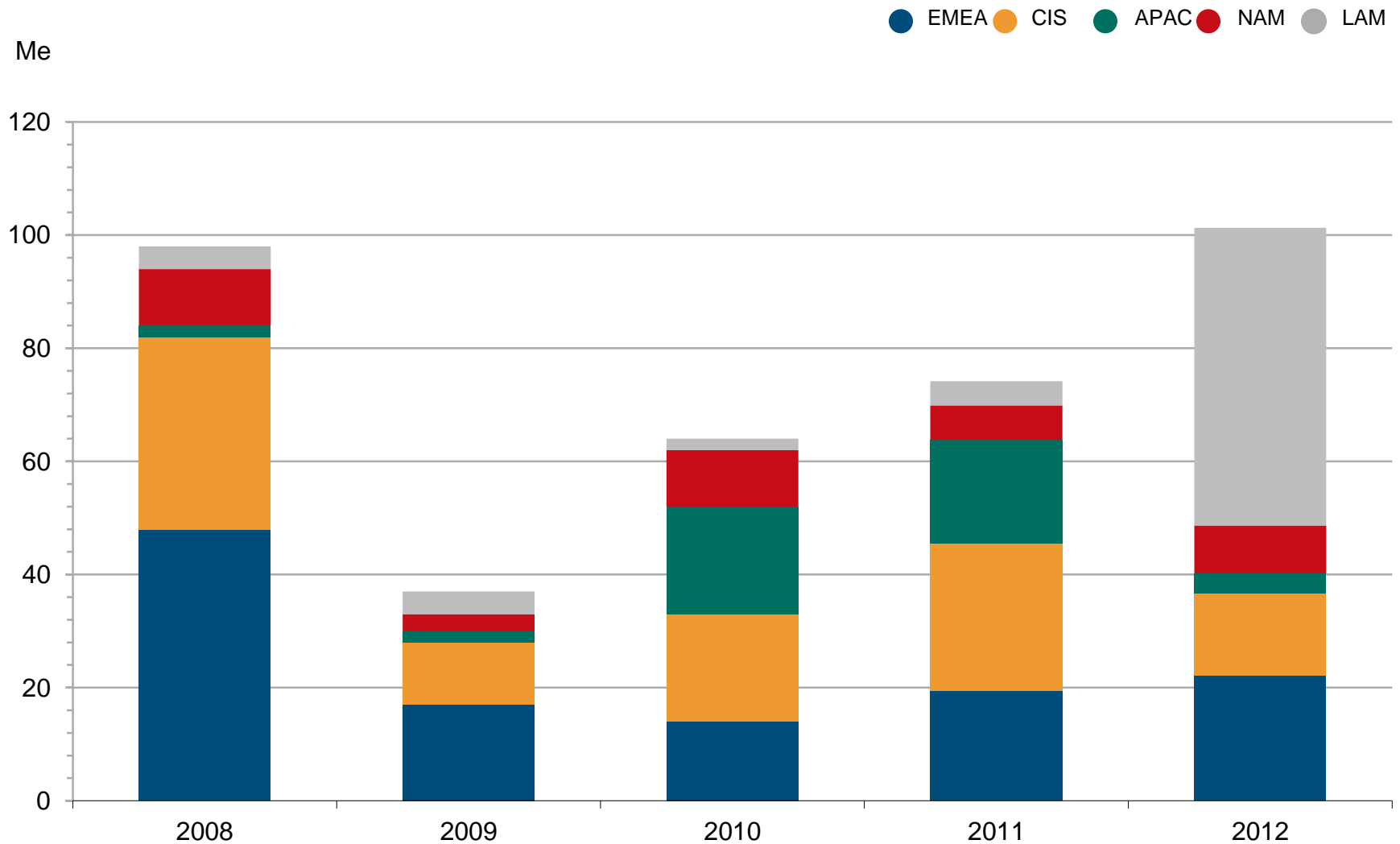

Liikevaihdon kehitys, projektitoimitukset ja teknologiapalvelut

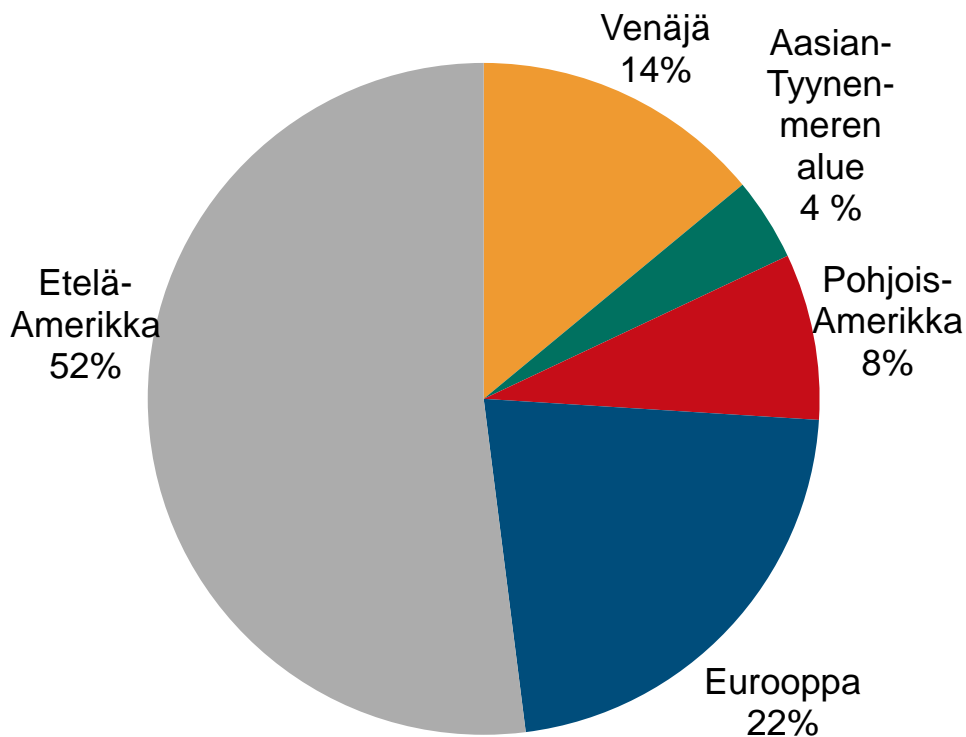

Liikevaihdon kehitys, markkina-alueet

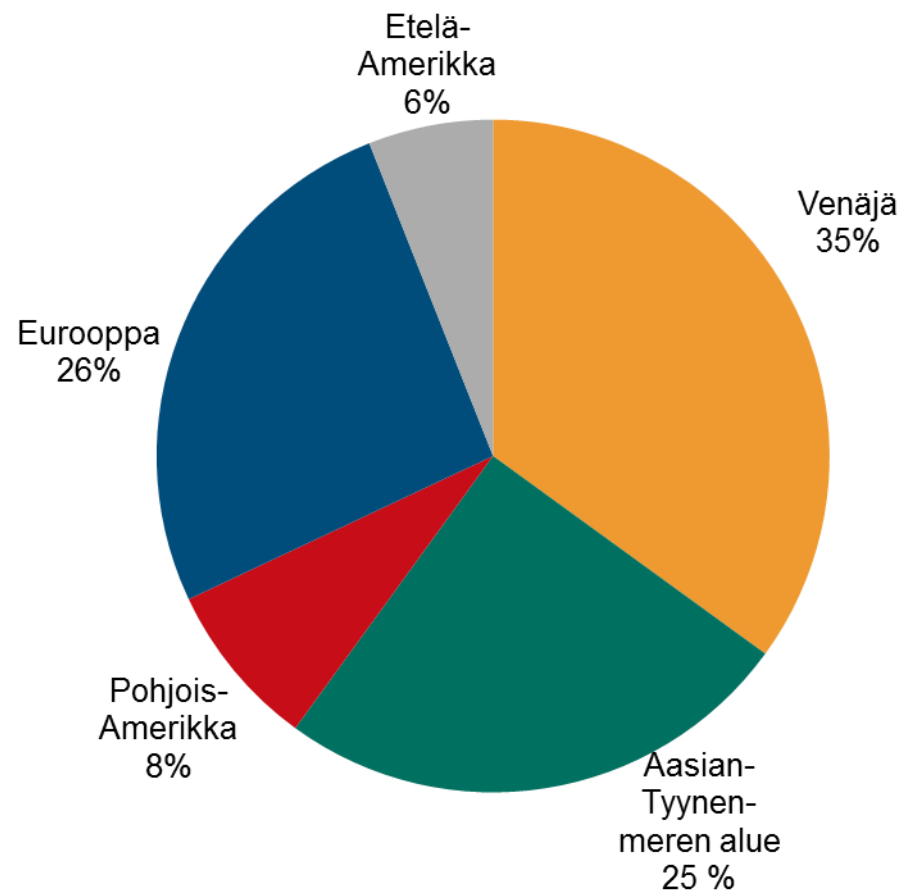

Liikevaihto markkina-alueittain, %

2012

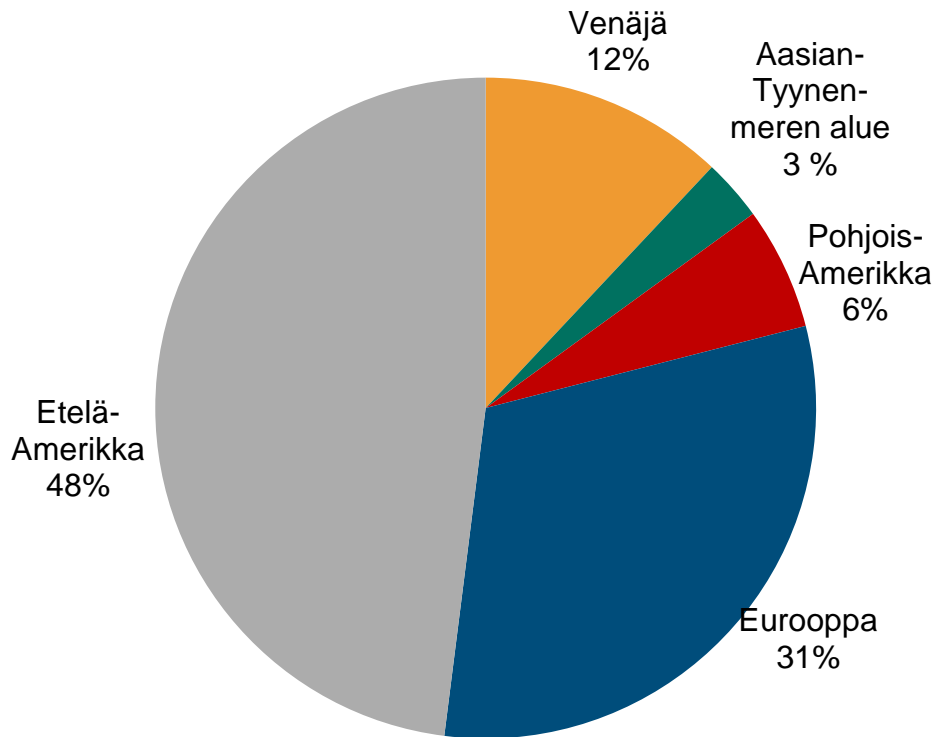

2011

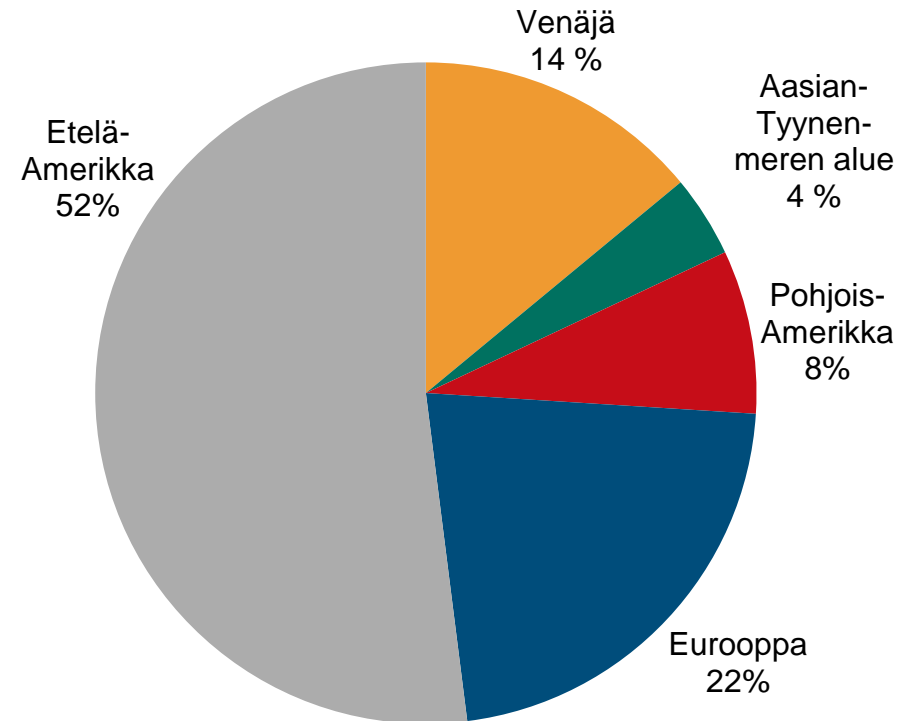

Vuosi 2012 markkina-alueittain

Uudet tilaukset

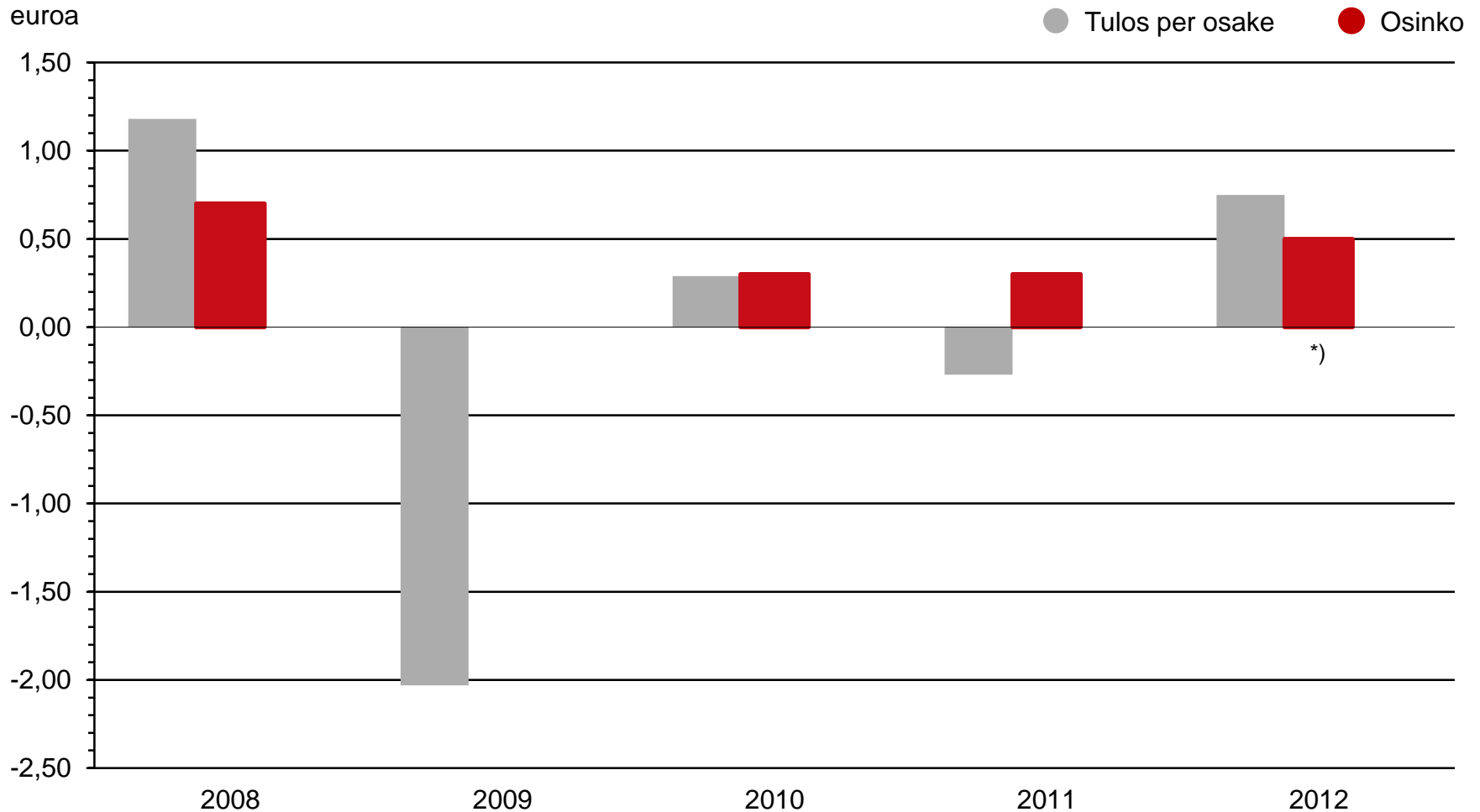
Liikevaihto

Liiketulos

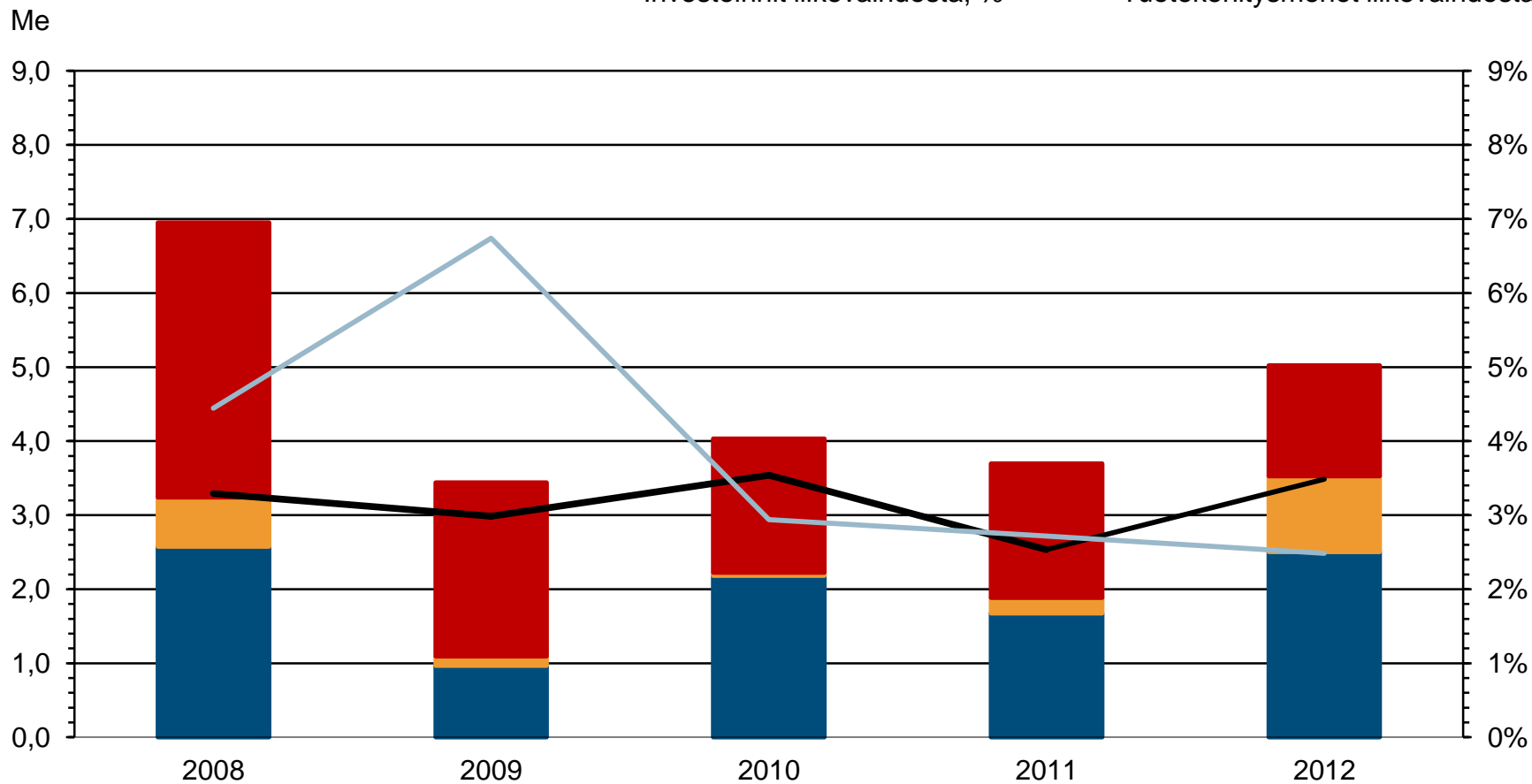
Osakekohtainen tulos

*) Hallituksen ehdotus 8.4.2013 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle.

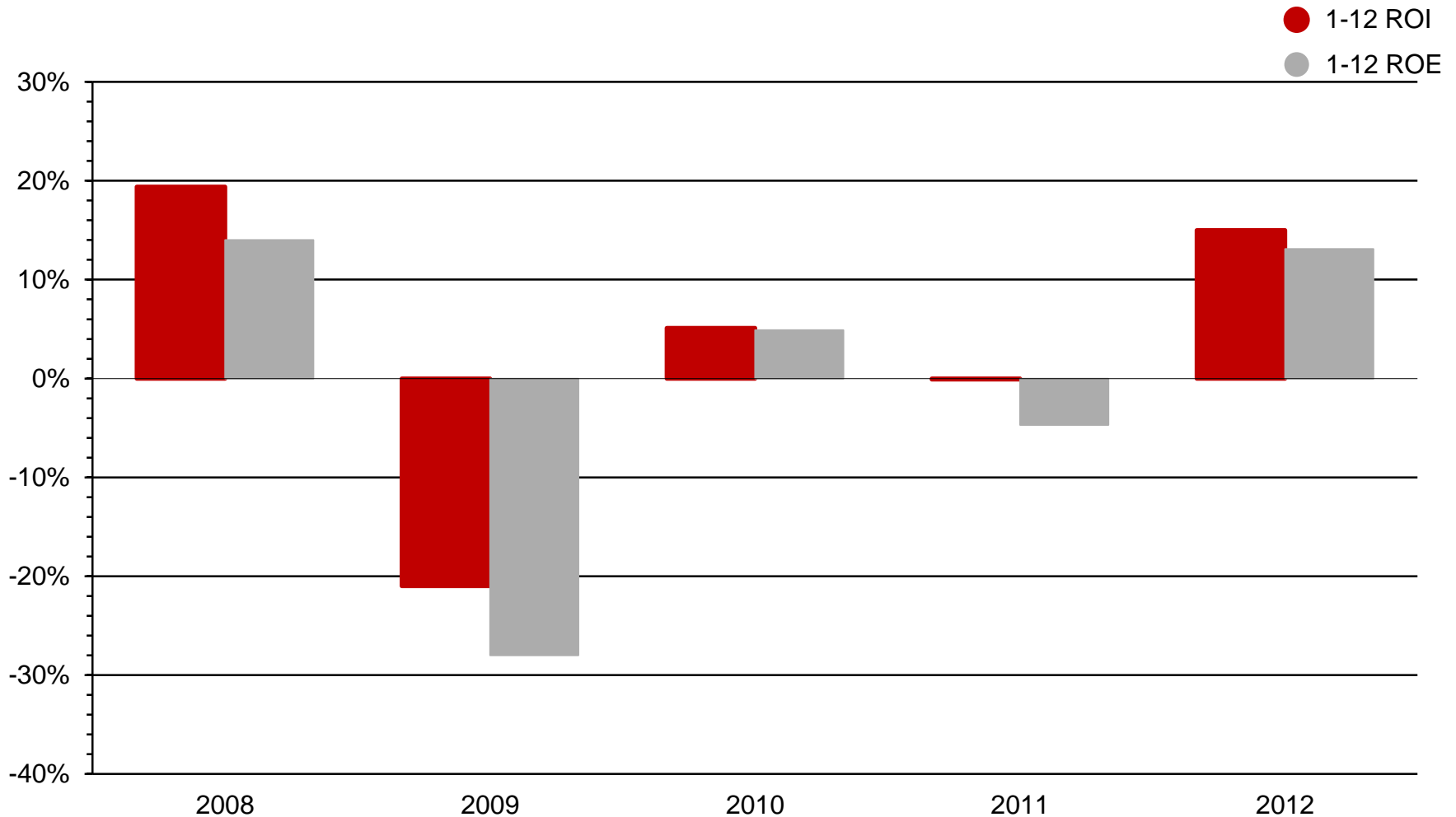
Panostukset tulevaisuuteen

● Investoinnit
 ● T&K-investoinnit
 ● Tuotekehityskulut
— Investoinnit liikevaihdosta, %
 — Tuotekehitysmenot liikevaihdosta, %

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

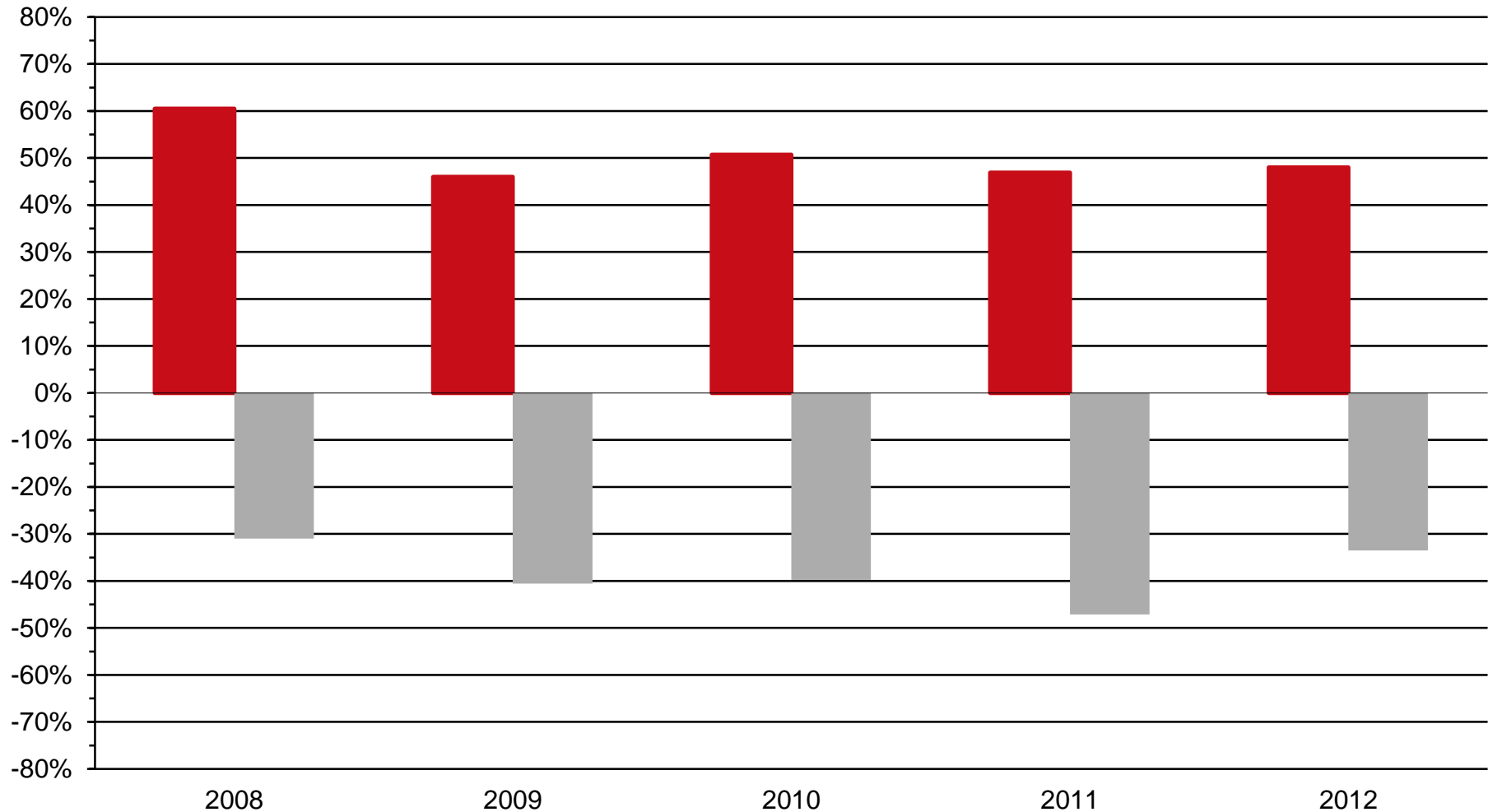
Oman pääoman tuotto (ROE)

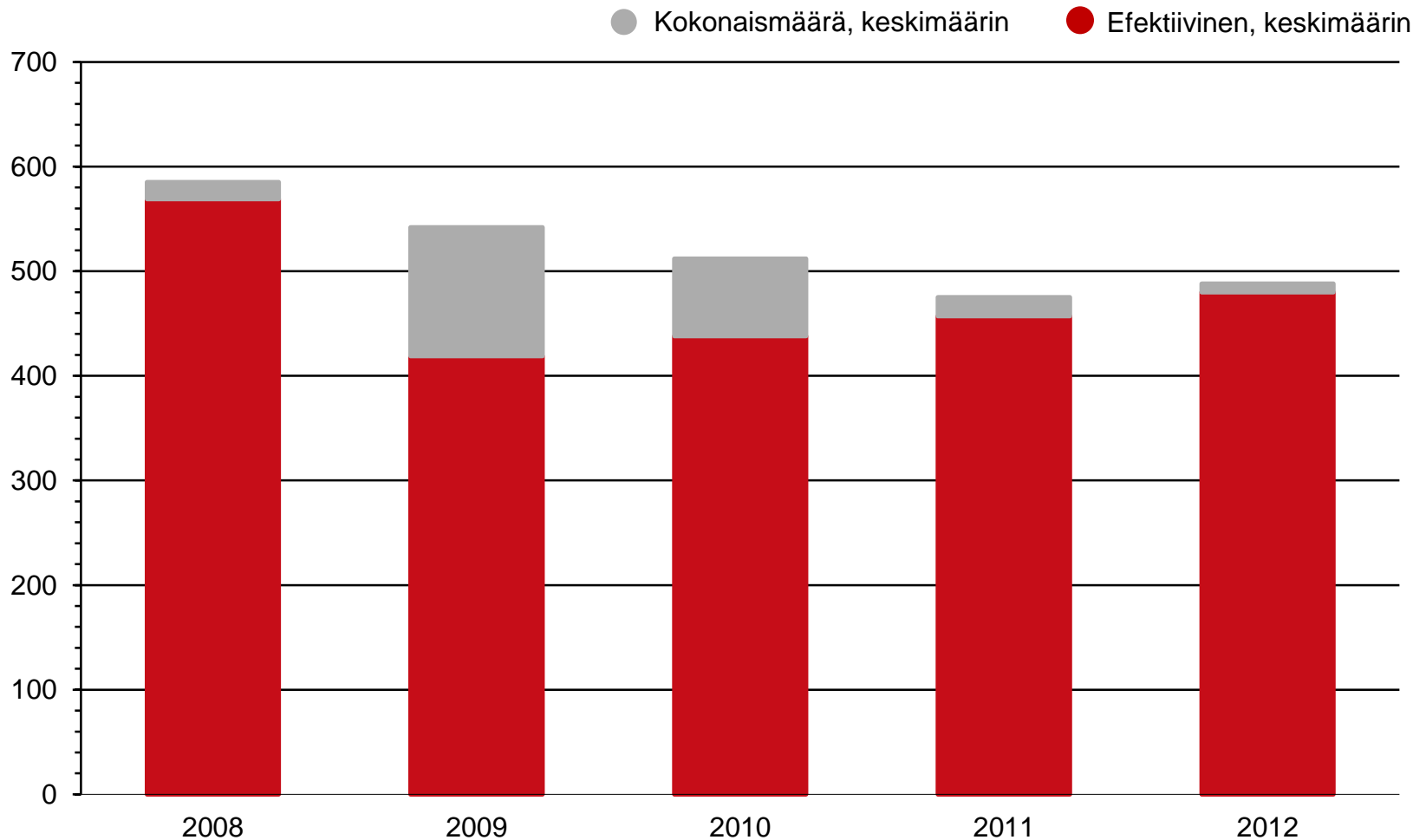

Omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste

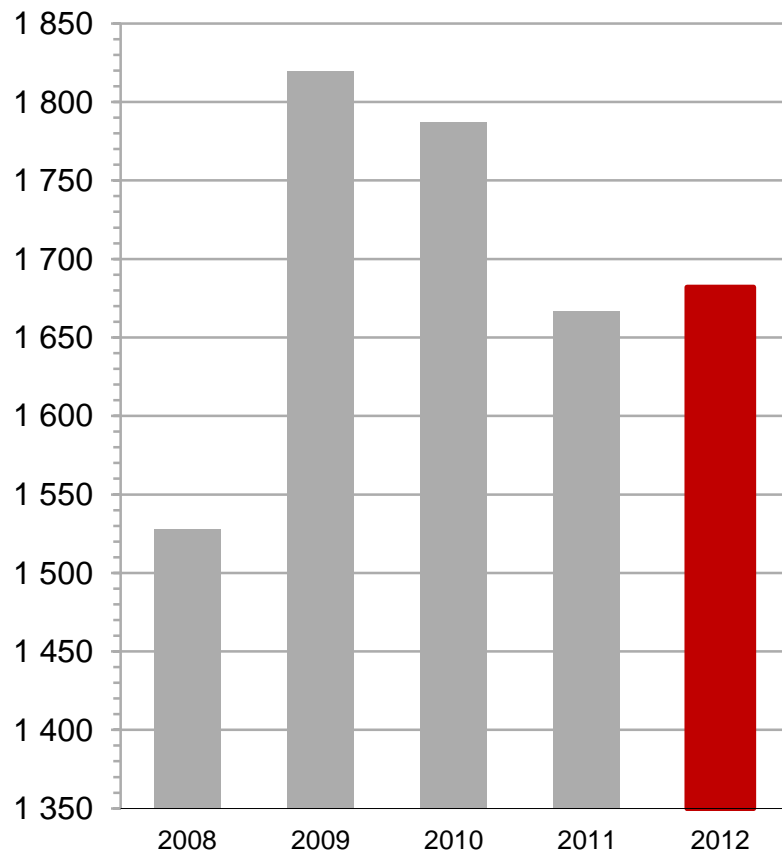
● Omavaraisuusaste ● Nettovelkaantumisaste (gearing)

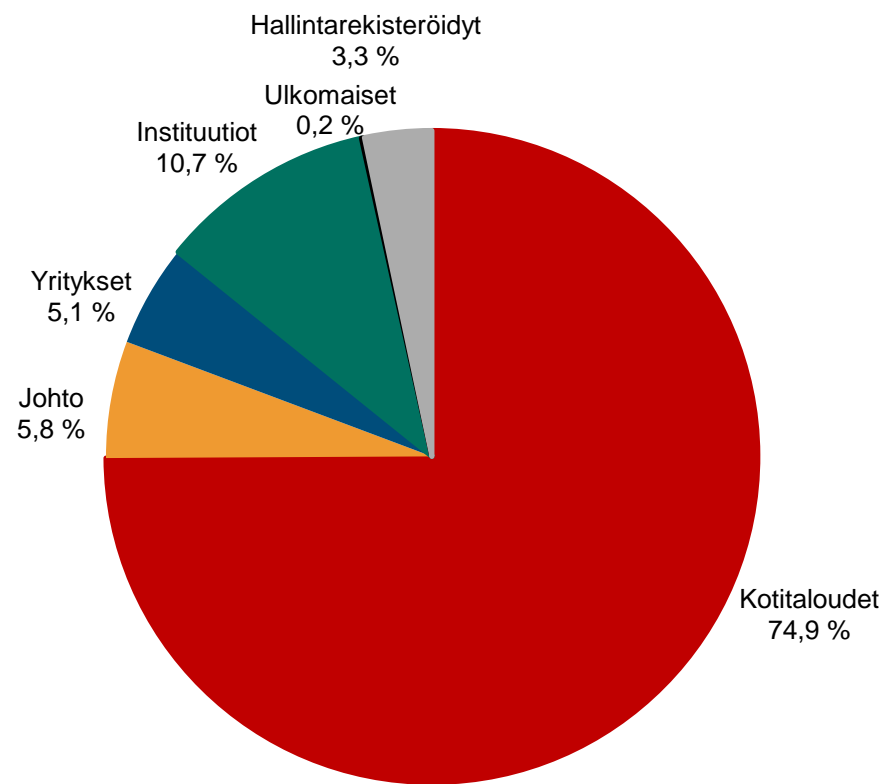

Osakkeenomistajat

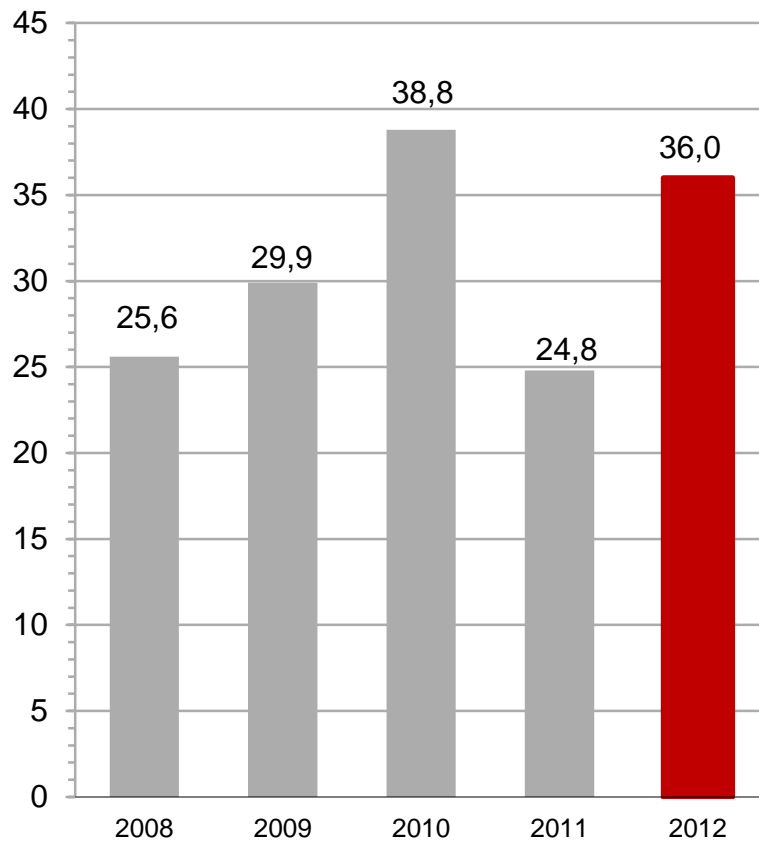
Osakkeenomistajien määrä

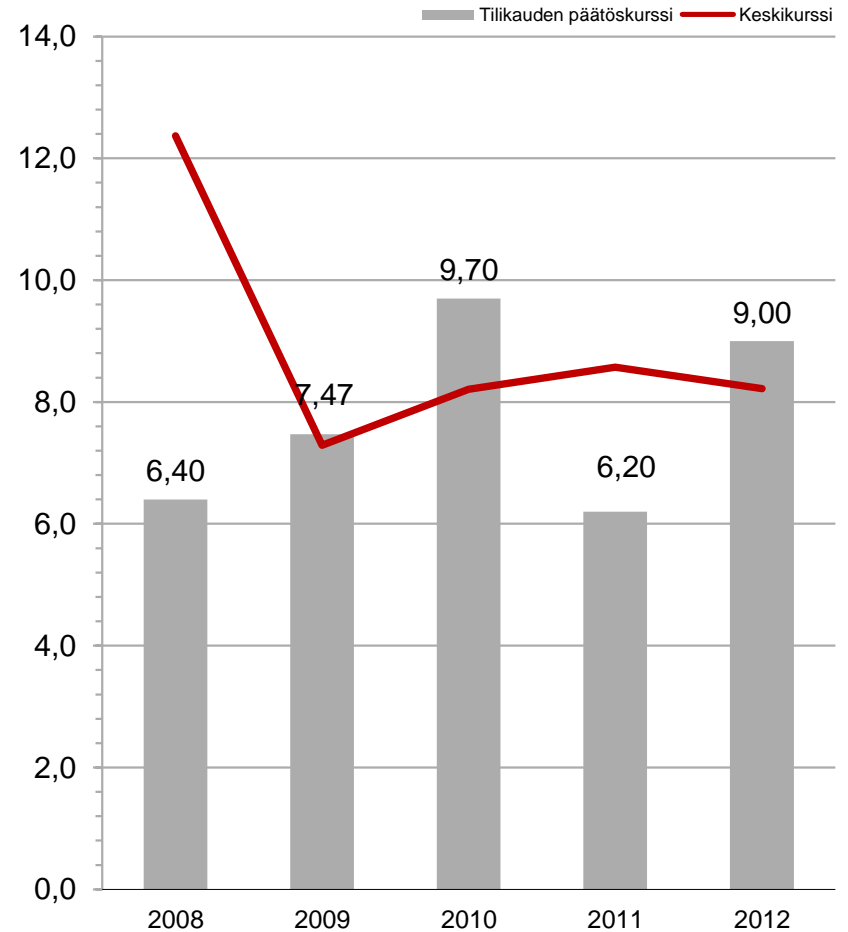
Omistus 31.12.2012

Markkina-arvo, Me

Osakekurssi, euroa

K-sarjan osakkeet on arvostettu A-sarjan osakkeen arvon mukaisesti.

Näkymät vuodelle 2013

Liiketoimintaympäristö:

- Maailmantalouteen ja rahoitusmarkkinoiden kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta.
- Epävarmuus Rauten asiakasteollisuuksien markkinatilanteen kehityksestä heijastuu investointipäätöksiin.
- Parannusinvestoinnit kohtuullisella tasolla, ellei talouden kehityksessä uutta kriisiä.
- Tuotantolinja- ja tehdaslaajuisia hankkeita suunnitteluvaiheessa, mutta toteutuminen ja ajoitus epävarmaa.

Raute:

- Vuoteen 2013 lähdetään hyvällä tilauskannalla.
- Asiakasteollisuuksien markkinatilanteen epävarmuus heijastuu uusien tilausten määrään.
- Kasvua uusissa tilauksissa haetaan
  - teknologiapalvelut
  - Venäjä
  - Aasia.
- Vahvaan aloittavaan tilauskantaan ja neuvotteluvaiheessa oleviin hankkeisiin perustuen Rauten vuoden 2013 liikevaihdon ja liiketuloksen arvioidaan pysyvän edellisen vuoden 2012 tasolla.

Kansainvälistä osaamista

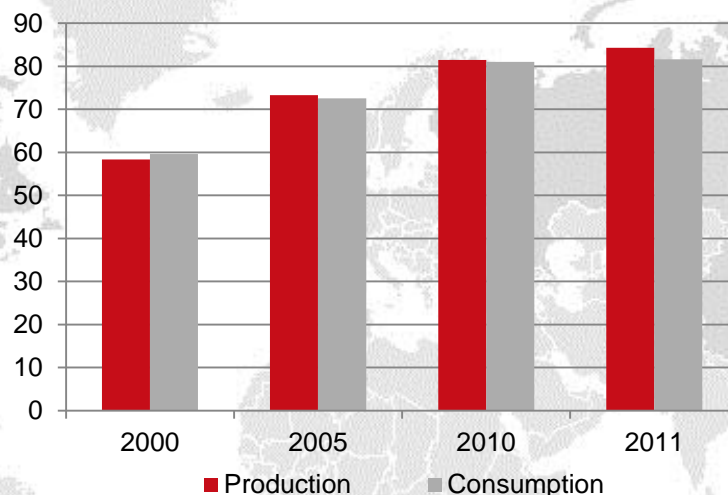
puutuoteteollisuudessa, maailmanlaajuisesti

Markkina-alue EMEA

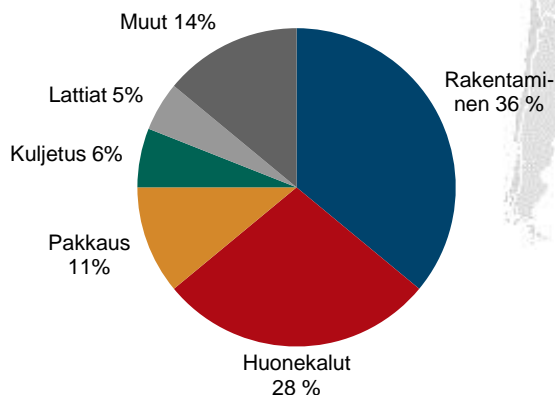
Vanerintuotanto ja -kulutus

Vanerintuotanto ja -kulutus vuosina 2000, 2005, 2010 ja 2011 (milj. m³)

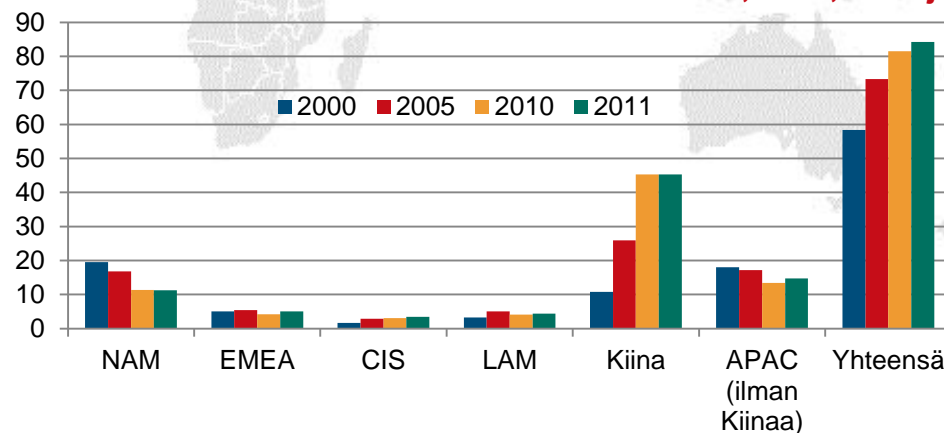

Vanerinkulutus loppukäyttökohteittain 2011

Kokonaiskulutus 81,6 milj. m³

Vanerintuotanto markkina-alueittain vuosina 2000, 2005, 2010 ja 2011

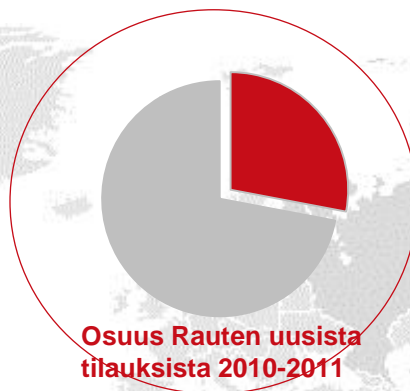

Eurooppa

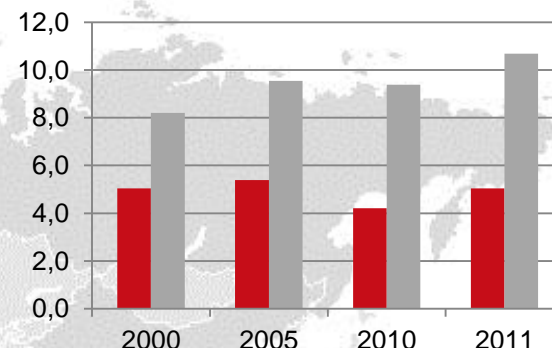
- Suomessa on perinteisesti ollut vahva vaneriteollisuus
- Jatkossa painopiste on tuotantotehokkuuden ja laadun parantamiseen tähtäävissä hankkeissa

Raute ja Eurooppa

- Raute suurin toimija Euroopassa
- Tavoitteena on säilyttää hyvä tunnettavuus, maine ja asema pitkäjänteisenä kumppanina
- Aktiivisesti laajentaa asiakaspohjaa

Vanerintuotannon ja -kulutuksen kehitys Euroopassa (milj. m³)

■ EMEA Plywood production, Million m³
 ■ EMEA Plywood consumption, Million m³

Plywood production		
1 000 m ³	2010	2011
EUROPE TOTAL	2 495	2 625
% world total	3 %	3 %
Finland	980	1 034
Italy	310	310
Baltic states (Estonia,	266	306
Spain	248	299
France	222	214
Poland	145	189
Sweden	84	84
Romania	64	66
Bulgaria	31	29
Portugal	20	24
Czech Republic	19	22
Other	373	355

Source: Indutor (FEIC)

Euroopan alueen vanerimarkkinoista

- Euroopan vanerimarkkinat eivät merkittävästi kasva, mutta muuttuvat rakenteellisesti.
- Vanerintuotantokapasiteetti säilynee ennallaan. Tuotannon keskittymisen odotetaan jatkuvan.
- Konetoimittajien riippuvuus yksittäisistä asiakkaista kasvaa.
- Euroopassa työvoima ja raaka-aine on kallista ja automaation merkitys vanerinvalmistuksessa korostuu.

Euroopan alueen vanerimarkkinoista

- Euroopan vanerivalmistuksen teknologiataso on keskimäärin korkeampi kuin muualla.
- Euroopassa palveluliiketoiminta kasvaa
  - Nykyisen konekannan ylläpitopalveluita ja modernisointeja sekä yksittäisten koneiden toimituksia.
  - Uuden kapasiteetin investoinnit vaneriteollisuuteen ovat todennäköisempiä itäisessä Euroopassa.
- Vanerimarkkinat muuttuvat Euroopassa, mutta muutokset ovat keskimääräistä hitaampia kuin muualla.

Vanerimarkkinoita muuttavat tekijät

- Itäisen Keski-Euroopan vanerivalmistusta ohjaavat mm.

- Yleinen elintason nousu ja tarve parantaa asumisolosuhteita, mikä lisää rakentamista.
- Hyvä raaka-ainetilanne.
- Työvoiman saatavuus ja kustannus.

- Läntisen Euroopan vanerivalmistusta ohjaavat mm.

- Puurakentamisen yleistyminen.
- Kysynnän kasvu uusiutuville ja kierrätettäville rakennusmateriaaleille.
- Sisustamisen trendit ja kotien kunnostaminen yleisellä tasolla.

- Suurin valmistaja EU-alueella, valtaosa vanerista menee vientiin mm. Keski-Eurooppaan ja Iso-Britanniaan.
  - Vanerinkulutus Suomessa ei merkittävästi kasva ja valmistus keskittyy erikoistuotteisiin.
- Valmistus Suomessa on riippuvainen vientimarkkinoista.
  - Erikoisvanereita, valmistuksessa korkea teknologinen taso ja automaatioaste.
  - Merkittäviä asiakkuuksia (mm. UPM, Metsä Wood, Koskisen Oy)
- Raute on markkinajohtaja Suomessa ja Suomen merkitys Rautelle on suuri.

Muut Pohjoismaat (Ruotsi ja Norja)

- Muutama kehittyvä ja kasvava asiakas.
- Suuret metsävarat ja edellytykset vanerinvalmistukselle ovat olemassa. Alue olisi Rautelle luontainen toiminta-alue.
- Raute seuraa aktiivisesti markkinoita ja aktivoituu, kun alueella herää merkkejä investoinneista vanerinvalmistukseen.

- Paikallinen koivuvanerintuotanto kasvanut Latviassa ja Virossa.
- Merkittäviä asiakkuuksia kuten Latvijas Finieris.
- Vanerinvalmistuksen uskotaan kasvavan alueella maltillisesti.
- Raute on markkinajohtaja ja mukana kaikissa merkittävässä vaneriteollisuuden investoinneissa.

Muu itäinen Keski-Eurooppa

- Puolan ja Romanian merkityksen uskotaan kasvavan vanerinvalmistuksessa.
- Slovakiassa ja Tšekissä on runsaasti raaka-ainetta vanerinvalmistukseen. Tuotannon uskotaan kasvavan.
- Turkki on itäisen Keski-Euroopan nopeimmin kehittynyt alue puulevytuotteissa, mutta raaka-ainetilanteesta johtuen Turkissa ei ole vielä merkittävää omaa vaneriteollisuutta.

Läntinen Eurooppa

- Vanerinvalmistajat pienempiä. Vaneria käytetään mm. rakentamiseen ja pakkausten valmistuksessa.
- Rautelle tärkeä alue (Espanja, Ranska) asennetun konekannan kautta, joka luo hyvän pohjan teknologiapalveluiden myynnille.
- Vanerinvalmistuksen ei uskota merkittävästi kasvavan alueella.

- Yleinen taloudellinen epävarmuus ja lyhyt ennustettavuus markkinoiden muutoksista.
- Vanerimarkkinoiden keskittymisen seurausten ennustettavuus (mm. ketkä asiakkuudet tulevat säilymään markkinoilla).
- Vanerinvalmistuksen kannattavuuden kehittyminen EU-alueella (mm. vanerin halpatuonti jne.).
- Kiristynvä kilpailu investoinneista.

Rauten tavoitteet Euroopassa

- Raute tehostaa edelleen Account Manager -toimintamallia. Tavoite on vahvistaa olemassa olevia asiakkuuksia ja luoda uusia mm. itäisessä Euroopassa.
- Rauten lokalisoituminen tulee jatkumaan.
- Raute kehittää uusia palvelutuotteita vaneriteollisuudelle ja verkostoituu lisää palvelemaan vanerinvalmistajia laajemmin ja monipuolisemmin.

- Vanerinvalmistajien kysyntä Full Service -toiminnalle ja kumppanuusajattelulle tulee kasvamaan. Raute on tässä johtava toimija Euroopassa.
- Vanerinvalmistuksen keskittyminen ja korkeat työvoimakustannukset kasvattavat korkean teknologian ja automaation kysyntää perinteisillä markkinoilla. Rautella on edistyksellinen teknologia- ja automaatio-osaaminen alalla.
- Raute ylläpitää etumatkaansa ja asemaansa markkinoilla alan johtavana tutkijana ja teknologian kehittäjänä.
- LVL:n kysynnän uskotaan kasvavan Euroopassa.

Yhteystiedot

Tapani Kiiski

toimitusjohtaja

0400 814 148

tapani.kiiski@raute.com

Arja Hakala

talousjohtaja

0400 710 387

arja.hakala@raute.com